

19.06.2025
KSL/10/03.00.02/2022

Pohjois-Savon liitto
kirjaamo@pohjois-savo.fi

Viite: Lausuntopyyntö 3.6.2025

LAUSUNTO POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVASTA 2040 (3. VAIHEEN KAAVALUONNOS)

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheessa käsitellään aurinko- ja tuulivoimaan, sähkönsiirron yhteystarpeeseen, vetytalouteen sekä Pohjois-Savon seudullisesti merkittävään kauppaan liittyviä teemakokonaisuuksia.

Aurinkoenergian tuotannon sijoittumisen ohjaamiseksi ja reunaehtojen selvittämiseksi kaavaluonnoksessa annetaan koko maakuntaa koskeva suunnittelumääräys. Lisäksi maakuntakaavaluonnoksessa osoitetaan Fingrid Oyj:n suunnitteleman Harjulinjan kantaverkon uudet vaihtoehtoiset linjaukset maakunnan länsiosassa. Kaavaluonnoksessa osoitetaan myös kolme uutta tuulivoimapotentiaalista aluetta: Huttusenlehto (Sonkajärvi), Pillisuo (Pielavesi) sekä Pieni Mujumäki. Näistä Rautalammin kunnan alueelle sijoittuva Pieni Mujumäki (tv-1 800) rajautuu maakuntien yhteiseen rajaan. Uudet tuulivoimapotentiaaliset alueet mahdollistavat arviolta 35 uuden tuulivoimalan sijoittumisen Pohjois-Savoon. Luonnoksessa Pohjois-Pohjanmaan suunnan vetyverkostoa osoitetaan alustavasti kaupunkiverkkomerkinnällä. Kaavaluonnos pitää sisällään myös uusia varauksia seudullisesti merkittävälle vähittäiskaupalle.

Keski-Suomen liitto toteaa, että maakuntakaavan 3. vaiheessa käsiteltävät teemat, erityisesti uusiutuvaan energiaan liittyvät ovat tärkeitä ja ajankohtaisia. Kaavaluonnoksen aineistoista ei selviä, kuinka kaavaluonnoksessa osoitettujen tuulivoima-alueiden maisemallisia ja luontovaikutuksia on selvitetty. Keski-Suomen liitto muistuttaa Keski-Suomen maakunnan alueille ulottuvien vaikutusten asianmukaisen arvioinnin merkityksestä maakuntakaavaratkaisun tueksi.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 vaiheen 3. luonnoksen tv-merkintä Pieni Mujumäki sijoittuu lähelle Keski-Suomen maakuntarajaa ja Hankasalmen sekä Konneveden kunnanrajoja. Alueen vaikutukset ulottuvat myös Keski-Suomen alueille, kuten mm. Konneveden ja Rautalammin alueille sijoittuvaan Etelä-Konneveden kansallispuistoon. Keski-Suomen maakunnan alueella lähimpänä, alle 10 km etäisyydellä Pieni Mujumäen tv-merkinnän alueesta on Keski-Suomen maakuntakaavassa mm. Konneveden ja Hankasalmen kuntien yhteinen Häähniemäen virkistysalue, Rossinkylän maakunnallisesti arvokas maisema-alue, maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Savilahden pihapiiri sekä Etelä-Konneveden kansallispuisto ja vesistöalue ja mm. Hankasalmen Armisvesi, joille vaikutuksia saattaa ulottua.

Kaavaselostuksen mukaan Pienen Mujumäen vaikutusalueen maisema on pienipiirteisyydessään herkkää muutokselle. Tuulivoimaloiden dominoiva näkyvyys kohdistuu useille vesistöille, kuten Kodanovisenselkä (Konnevesi), Vahvanen, Oinasjärvi ja Armisvesi, joille etäisyydet ovat alle 5 km. Lähimmillään tuulivoimalat näkyvät Etelä-Konneveden kansallispuiston saariin 3–4 km päähän. Keski-Suomen liitto pitää hyvänä sitä, että tv-merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen kautta tulee tarkemmassa suunnittelussa

kansallispuistojen läheisyyteen sijoittuvilla tuulivoimapotentiaalisilla alueilla selvitettäväksi maisemalliset ja matkailun kannalta merkittävät vaikutukset.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 vaiheen 3. luonnoksen tv-merkintä Pieni Mujumäki sijaitsee selvityksissä tunnistetulla luonnon ydinalueella. Vastaavasti Keski-Suomen selvityksissä luonnon ydinalueen on tunnistettu jatkuvan Keski-Suomen puolella. Keski-Suomen liitto katsoo, että alue on näin perustellusti katsottu luonnon kannalta tärkeäksi ja tämä korostaa huolellisten luontoselvitysten tekemistä kaavaratkaisun tueksi. Yksittäisen hankkeen lisäksi on syytä huolellisesti selvittää kaavaratkaisun yhteisvaikutuksia. Lisäksi Keski-Suomen liitto toteaa, että Natura-arvioinnin tarve on perusteltua selvittää ainakin Pieni Mujumäen alueen osalta.

Joulukuussa 2023 hyväksytty Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee mm. seudullisesti merkittävän tuulivoiman sijoittumista. Maakuntahallitus määräsi kaavan tulemaan voimaan helmikuussa 2024. Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkäsi maakuntakaavasta 2040 tehdyt valitukset päätöksessään joulukuussa 2024. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on jätetty Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä yksi valituslupahakemus, joten maakuntakaava ei ole vielä lainvoimainen. Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu kaikkiaan 19 tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta. Näistä alueista lähimmäksi yhteistä maakuntarajaa (noin 20 km etäisyydelle) sijoittuu Konneveden Miilukankaan alue. Lähimpänä maakuntarajoja sijaitsevien tv-merkintöjen, Pieni Mujumäen ja Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 Konneveden kunnan alueelle sijoittuvan Miilukankaan tv-merkintöjen yhteisvaikutusten arvioinnin tarvetta tulisi harkinta. Keski-Suomen Maakuntakaavaa 2040 varten tehdyt maisemavaikutusten arvioinnin aineistot ovat tarvittaessa käytettävissä yhteisvaikutusten arviointia varten.

Lausunnon on valmistellut Hanna Kunttu, hanna.kunttu@keskisuomi.fi, 040 591 5901.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.